

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o PDV

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o PDV, objavljen je u "Službenom glasniku RS", br. 138 od 12.12.2022. godine, i stupa na snagu 1. januara 2023. godine. Osnovni razlozi za donošenje ovog zakona su dalje usaglašavanje sa propisima Evropske unije, kao i usaglašavanje sa drugim zakonima Republike Srbije, pre svega sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, a u cilju pravilne i jednoobrazne primene obaveštavate se o najvažnijim izmenama i dopunama.

Prema odredbi člana 10a stav 1. Zakona o PDV, strano lice koje vrši oporezivi promet dobara i usluga u Republici Srbiji, odnosno promet dobara i usluga za koji je propisano poresko oslobođenje sa pravom na odbitak prethodnog poreza (a time i promet dobara koja su u postupku carinskog skladištenja za koji je propisano poresko oslobođenje sa pravom na odbitak prethodnog poreza), dužno je da odredi poreskog punomoćnika i da se evidentira za obavezu plaćanja PDV, nezavisno od iznosa tih prometa u prethodnih 12 meseci, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Međutim, u skladu sa važećom odredbom stava 2. člana 10a Zakona o PDV, strano lice koje u Republici Srbiji vrši oporezivi promet dobara i usluga, odnosno promet dobara i usluga oslobođenih od PDV sa pravom na odbitak prethodnog poreza, isključivo obveznicima PDV, odnosno licima iz člana 9. stav 1. ovog zakona (Republika Srbija i njeni ogani, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i pravna lica osnovana zakonom, odnosno aktom organa Republike, teritorijalne autonomije ili lokalne samouprave u cilju obavljanja poslova državne uprave ili lokalne samouprave), kao i promet usluga prevoza putnika autobusima za koje se kao osnovica za obračunavanje PDV utvrđuje prosečna naknada prevoza za svaki pojedinačni prevoz, u skladu sa ovim zakonom, nije dužno da u Republici Srbiji odredi poreskog punomoćnika i da se evidentira za obavezu plaćanja PDV.

S tim u vezi, od 1. januara 2023. godine, a u skladu sa najnovijom dopunom stava 2. člana 10a Zakona o PDV, strano lice nije dužno da odredi poreskog punomoćnika i evidentira se u sistem PDV ni ako vrši promet dobara koja su u postupku carinskog skladištenja u skladu sa carinskim propisima. Dakle, novo pravilo primenjuje se u slučaju kada strano lice u Republici Srbiji vrši promet dobara u postupku carinskog skladištenja u skladu sa carinskim propisima, a kupac je drugo strano ili domaće lice koje nije obveznik PDV. Naime, ukoliko strano lice takav promet vrši obveznicima PDV, po tom osnovu ni do sada nije postojala obaveza da se evidentira kao obveznik PDV, ni odredi poreskog punomoćnika.

Međutim, iz odredbe člana 10a stav 2. Zakona o PDV proizilazi da strano lice, u ovim slučajevima, iako nema obvezu, može da odredi poreskog punomoćnika i evidentira se za PDV.

Dalje, dopunom člana 28. Zakona o PDV, uređeno je ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza na osnovu elektronske fakture, kao i poreski period u kojem se najranije može koristiti ovo pravo po osnovu elektronske fakture. Naime, novim stavom 5. u članu 28. Zakona o PDV, propisano je da se računom izdatim od strane drugog obveznika u prometu o iznosu prethodnog poreza u skladu sa ovim zakonom, smatra elektronska faktura koja je prihvaćena, odnosno za koju se smatra da je prihvaćena u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje.

(Akt UC-a, br. 148-II-439-02-18/2022 od 26.12.2022. godine)